

helvedesdigte

af carsten ploug olsen

love; don't talk, just do it

I Skrig

sømmet op på himlen
korsfæstet mellem himmel og dyb
hænger jeg
tyngtet til jorden

Knude

jeg straffer mig selv
jeg dolker mig selv i ryggen
for hvert skridt
et ønske om at gøre noget
jeg ikke kan leve med
og blive til intet

Skyen

gennemlyse
det mørke urolige vand under dig
pikken og dit køn
hvert ord hver tanke hvert sekund
afgørende
gud og djævelen
svømmer i dette vand
i dit hår
som skjuler gådens løsning

II

Knappenåle

henne på gadehjørnet
står gud og djævelen og puster balloner op
folks egoer
jeg drømmer om balloner og knappenåle

Stjerner

med begge ben solidt plantet
i fjerne stjerner
er jeg fremmed
drømmer
om en jord som kan bære os

Konstatering

når mennesker vil være gud
går de i byen med djævelen og fisker sjæle
djævelen hvisker: her er al sandhed
gå ud i verden og gør alle folkeslag til mine disciple
som slangen sagde til ham
når mennesker dømmes som gud
bliver drømmen om himlen
til helvedes realitet

Idé om evighed

missionæren står
med en bog i den venstre hånd
en pistol i den højre
-læs, hvæser han
sætter dig pistolen for panden
spænder hanen
du er nu klar til at læse
om kærlighed
sidst i bogen er der et lille afsnit
om evighed
og tyggegummi
du skal tygge evigt står der
faderen sønnen helligånden
missionæren slår en boble

en overflade af guld
men et indre styrt
det er som om
der er ingen
det eller
en sort slave
råddenskab
og skyld
kun kærligheden kan give dig
et ansigt
riders on the storm

lykken eller bare livet:
at gå ad en streng
der toner så dybt
som svælgene på begge sider?
når vi sejrer
er der så trompeter
vinkende palmer og folkeskarer
eller er vi nødt til at gå
gennem helvede
til helvedes bund
til lidelsens udspring

til rædslen?
hvilken musik hører den sejrende
andet end stilhed
ikke dødens
men livets?

note to self

hvorfor dømmes du dig selv så hårdt
hvorfor tror du at når du dømmes dig selv er alt sagt
hvorfor er du samtidig så ømfindelig overfor selv den mindste kritik
du tror du er bedre den bedste fordi du kalder dig den ringeste
du tror at du elsker menneskeheden men sandheden er at du afskyr og foragter næsten
sandheden er at næsten selv hende du kalder din elskede
forstyrrer dig er i vejen for din storhed og det du kalder din kærlighed
du siger så let jeg elsker dig og tror at nuet er din dommer ikke livet hele livet
du tror at fremtiden vil tiljuble dig eller som ekstra raffinement glemme dig så du kan nyde martyriet
jeg ved at din krop dine tanker bedrager dig
hånd i hånd går I ned ad gaden og ti gange vender du dig om efter en tilfældig kvinde
er dette den rigtige dom den retfærdige den du prøver at undslippe at du er en hykler
eller er vilkåret sandheden den simple men sørgmodige som du ikke kan hæve dig over
heller ikke ved at bekende alt som i dette digt eller tage den straf du længes efter for at slippe
at at leve er at ligge under mudder og drømme om solen og renhed
thi kendes for ret jeg idømmer dig lovens strengeste straf
jeg dømmes dig så strengt som ingen før heller ikke du selv netop ikke du har dømt dig
jeg dømmes dig til det du mest af alt frygter dit værste mareridt
det du frygter mere end pest og evig ild og de lidelser som du selv valgte
og det mørke som du gemmer dig i for at undslippe den rigtige dom, der lyder:
jeg dømmes dig
til at leve som alle andre
til at være lykkelig

Instagram

I

da jeg var lille sagde de
at jeg havde hundøjne
jeg elskede hunde
og smilede smilede

II

da jeg var 17 åbnede svælget sig
jeg styrtede
en brændende fakkelt
ned gennem en bundløs skakt

III

da jeg var 23 målte jeg afgrunden
gik med knust sind
min krop en grav

IV

da jeg var 29 tændtes flammen
i mit mørkes centrum
sorte bølger løb storm
forsigtigt hulede jeg min hånd om den
og søgte mod land

V

når jeg lukker øjnene
synker jeg i dybet
underjordiske kældre
mine tanker flakser
forskræmte fugle
altid dette dyb
som jeg flygter fra
trommerne buldrer i dybet
mine ben ryster under mig
den mørke flod stiger
måske er døden dommen
intet er afgjort før
jeg råber Guds navn

stjernen, korset og halvmånen

du steg ned på bjerget
med ild og straf og død
du bragte skriften
hugget i sten skrevet med blod
du kaldte mennesker brændsel for ilden
du sagde:
gid, du kunne se dem, når de bliver stillet over for ilden
og siger: kunne vi blot blive sendt tilbage!
da ville vi ikke kalde vor herres tegn for løgn;
da ville vi være troende.
du sagde:
jeg er alfa og omega
den vældige
du sagde:
synd mod den hellig ånd tilgives ikke!
de kaldte dig gud
du nedkaldte forbandelser over de vantro
jeg kalder dig satan
med medlidenhed og tilgivelse tegner jeg dit billede:
som en skystøtte om dagen en ildsøjle om natten
gik du foran folket i ørkenen
slangen brændte i dit indre
de kaldte dig alle himles konge
og underkastede sig i rædsel din helvedesmagt
du strøede ilden over verden
og ilden fængede i menneskers hjerter

de stenede dig forbandede dig
du lærte dem:
had din næste!
dræb din næste!
med kæber af jern lukkede mørket sig om dem
da de fulgte dit drabsbud
på tronen sad du
og ville dømmе levende og døde på den yderste dag
i vildelse sagde du:
lægger nogen noget til eller trækker nogen noget fra
blodskriften
vil jeg fratage ham hans del i livets træ
-
da kom der en der lærte:
elsker hverandre! tilgiv jeres fjender!
og så stor var din magt
at netop fordi han lærte dette
netop fordi han bragte kærligheden
korsfæstede vi ham
men vi glemte ikke hans ord
ham var det der fandt dig på dit helvedes bund
og drog dig tilbage til den fred
der var længe længe før du bragte sorgen ind i verden
stadig lyder hans ord i verden:
tilgiv
men som et spørgsmål
en længsel

en dag i ninaottesens liv

et liv i et æg
en weekend med gardinerne trukket for
de 2 sidder på trappestenen i den lave vintersol deler en smøg
gennemkneppede og glade
måske
siger han og ser på dig med et skråt smil
er du om 25 eller 30 år en sølvkvinde der går til kloge koner
har fuldstændig styr på
st germain
kosmos
nisser
endnu med salt
men ingen at dele det med
måske er din mand rig
måske kræver han tak fordi han ofrede dig
måske flæber han når han er fuld
for han røg med i købet
og så går du til andre som kan ruske dig
ulykkelig og fuld af fortrydelse
og din mand brænder når dit indre drejer mod en anden
og han ønsker den anden død
men dig mest

efter langsom tortur
og det er gengældt
og han græder og raser
truer og trygler
og alt hvad han gør gør ham kun mere foragtelig
måske vil du så tigge om storm fordi du ligger i mosevand
og så
når ildstormen kommer når døden brænder og brænder ud
så vil du leve
det er statistik
mennesker fødes gennemsnitligt som 55 årige.
jeg er gravid, siger du

I. påfuglen

som alle hanner går jeg med løftet hale foran hunnerne
alle kneb gælder
jeg træner som en gal
jeg læser svær litteratur
pis
jeg kunne lige så godt købe mig en knallert

II. sår

er andre mennesker også åbne sår
er andre lige så fremmede
hvem skal trøste os
hvordan har du det
godt
pis

III. jeg kan li at se på damer

jeg tænder på det slidte look
kurver og fede lår
jeg afskyr reklamernes og pornoens glatte saltløse
de vrider sig og vil ha penge
muldvarpen skriger hver gang den bliver halet op af lommen
pis
hvis du mener at det er dig
så drej 000 for hjælp
mig

IV. råb

er mit liv en ærlig vilje til sandhed
eller et råb om fisse og kongemagt
play my woman
pis

tale i natten/om smerte/alt for mange dage/et lys der alligevel bar/hendes blik mørkner

De hellige skrifter

I
helligånd, kom kom
edderkop
præsten gransker pergamentet
i hans tanker flakser helvedesravne
med vinger af guld

II
dette er helvede
sort og hvidt
dette er dommen
fjenden i spejlet

III
du er gud og døden
Satans bane
straffen er både foran og bagved
en følelse af fald gennem kroppen

IV

lån den der siger sandhed en hest:
han får brug for at flygte
profeten forestiller sig:
katolikker i limousiner med tonede ruder
mænd med ørekrøller og kalotter i bus
jihadister på cykel
12 cylindrede opstegne nisser
mænd i mørke jakkesæt
falde over hinanden for at komme først
skud går af bomber springer for tidligt tommelskruer tapes og samles op igen
men det er for sent
profeten rider mod solnedgangen
bag ham Sancho Pancha på sit æsel, småbandende
væk væk

Gud

I
nogle gange har jeg det med dig
som stod jeg i netto
og pludselig opdager
at jeg er nøgen

II
engang spurgte du mig:
elsker du mig
og jeg var tryk

III

gå med mig gennem regnen
gå gennem mit vanvid
jeg er derinde et sted
jeg går til jeg styrter
går

den gamle grundtvigs ansigt
med ungdommens rædsel fra langeland og senere slangen i studerekammeret
mejslet i alle træk
livslang sorg og smerte og anstrengelse
eller rembrandts frygtelige selvportræt som proust skildrer ham
pludselig springer en dirrende åre frem i panden
han tvang skønheden op fra afgrunden
eller dostojevskij med det gennemtrængende blik
en sommer i baden-baden
sjælen kastet i ilden og generobret gennem et liv
og fosnes hansen der allerede som ung skrev
at den der på scenen fremstiller mephistofeles
må beherske de samme kræfter som er i den onde
ikke give los som han
for at gøre skikkelsen poetisk interessant
og hvad det kræver at skrive det
og den dobbelt spottede overvundne frelser fra nazareth
jødernes konge og senere gud
med det trætte, sorgfulde blik
alle dem
der med sjælen som indsats skærmer mennesket
mod den bundløse orkan
ikke som rafaellos uduelige teaterengle der med opadvendte øjne
venter på at stegte duer flyver ind i munden
når bare de åbner munden
lad os huske dem

tutti

I

Her forleden var jeg ude at gå med min hund.
Det var en dejlig lun januardag, så jeg havde taget sandaler på, og tutti, min hund, snøftede tilfreds ved min side.

Pludselig ser jeg en stå med en bog med arabiske tegn der ligner ild, og manden har en dunk benzin, ser jeg, og en tændt tændstik.

Før jeg kan nå at forhindre det, står bogen i flammer (jeg er lidt nærsynet, så jeg kunne strengt taget ikke se, om det var bogstaverne eller rigtig ild).

What dælen doo wee doo?

Jeg spurter hen og tramper på bogen, og de efterhånden mange løse sider for at forsøge at slukke branden.

Så er helvede løs!

"Blasfemi!" skriger en mørklødet mand, "du tramper på profeten og mig! Dø, din hund!"

Tutti ser søvniigt op på manden (den er gammel og vist også lidt blind, måske dement).

Så kigger han på bogen og begynder at slikke den i sig.

Ragnarok!

Den mørklødede mand tager sig til hovedet og river sig i skægget, men er ellers blevet stille.

Så spurter han af sted, råbende og skrigende.

II

Nå, men så gik tutti og jeg ned i parken, og drejede - efter obligatorisk vandladning for mand og hund - af ved vokskabinettet, Fem Ting Du Frygter, som jeg mente var godt at se også for tutti; både for hans almindelige uddannelse og for at skrive det på hans CV, der ellers var lidt magert:

Katte nedlagt: 5, Undulater: 3½, Kameler slugt: 1001 på én og samme hede juli nat hvor vi skændtes om, hvem der skulle sørge for at luften ud, så vi kunne sove, og hvor han tabte da vi afgjorde sagen ved at spille sten-papir-saks.

Nå, men Fem Ting Du Frygter viste sig at være en stor skuffelse.

De ting jeg mentes at være bange for, eller måske burde være bange for, og som var illustreret med voksdukker, døde og ufarlige, var:

- 1) Mænd med mørke skæg
- 2) Posedamer
- 3) Damer med tøj der dækker alt eller i bikini
- 4) Mænd med skarpe pressefolder på bukserne og slips, der strammer

???

Jeg studsede over, at der kun var fire ting, da jeg havde betalt for at se fem, og skulle til at klage i receptionen, da jeg pludselig hørte tutti gø voldsomt, hvorefter han pev og klynkede hjerteskrærende.

Jeg så ned, og dér lå han med halen mellem benene, idet han ræd-sel-slagen stirrede ind i et spejl.

III

Når man har levet længe sammen kan det ske, at man næsten synes, at man kan læse hinandens tanker.

Sådan er det i hvert fald gået tutti og jeg.

Forleden sad vi og så på de gamle farvebilleder fra vi var unge.

Husker du? tænkte jeg, og tutti logrede med halen.

Det var de gode dage.

Siden gik det fremad med teknikken, så alle de nyere og nyeste billeder er i sort-hvid.

Men det er ikke rigtig det samme, og jeg kender ikke mere tuttis tanker, og han ikke mine

Menneske
(pastiche)

Dengang var pigerne meget optagede af at de ikke kun ville være sexobjekter, og det var vi de 17 årige drenge helt enige i, de ville opfattes som selvstændige personligheder og hvorfor ikke sjæle, klart, senere gjorde kroppen igen oprør, og jeg forestillede mig, hvordan min kone døde og hendes søster og jeg fandt sammen hendes mand var desværre også død og vi havde sex, tilpas knuste, og alle de andre som jeg ville have men ikke fik fordi ånd og krop nu engang er dødsfjender en ung kvinde i bussen, ekspedienten i SuperBrugsen, drømmen om den store kvinde, den stramme, den glatte den viltre, og jeg læser endnu engang en af Antonio Muñoz Molinas sætninger, en lavmælt stemme som i en intens samtale over en snaps mellem to mænd en nat på en bar i Madrid, og kvinden der sover nøgen på sengen og manden, taknemmelig, endelig får han lov til at se, se, og det er som verden bliver forklaret en sandhed, der anes eller slipper væk, og du fortsætter og fortsætter denne stemme denne stemme, hele denne tusmørkezone mellem mennesker ord der ikke bliver sagt, ikke kan siges, måske her måske ikke, det jeg næppe tør tænke eller indrømme at jeg tænker, det jeg ikke tør sige til dig, jeg mangler den fornødne brutalitet, måske har din kone nogle hofter der egentlig altid har været dig imod, læg mærke til at jeg taler om dig ikke om mig, det er lettere så jeg er også fej, eller hun er lidt dum, eller disse pludselige heftige anfald af afsky, alle disse tanker som sender jag af smerte gennem mit sind, at digte er at lyve og at misbruge og at udlevere og netop derved sige sandheden, en sandhed som ingen vil have og alle længes efter, tænk er alle de andre præcis ligesom dig, som kvinden i Brugsen som jeg efter ti minutters osen ved køledisken i tankerne har lagt ned, elsket, nej gennemkneppet, er blevet gift med, og skilt fra igen, imellem os kom hende ovre ved kartoflerne, det var skæbnen, hvordan mon hun ser ud dernede, hvordan, hvordan, er det at sidde på en bar en nat i Madrid og åbenbare al sandhed i en hvisken, som jeg næppe tør høre, overfor et menneske som du intet ved om, ud over at han er lige så forvirret som dig, over en snaps, og du må videre videre, i din flugt, i dit styrt gennem årtierne, og kroppen der bliver ældre og forfalder, men ånden, ånden og der er en form for heroisme i at udholde forfaldet, lidelserne, ånden ser helt klart, ser helt klart, over en snaps på en bar en nat i Madrid, at kroppen ældes, bliver besværlig, lidt efter lidt, og døden som er som et vandrør der sprænger siger Knausgård, ingen dramatik trivielt, og sorgen sorgen, mit liv mit navn, jeg digter, lyver, misbruger, udleverer, det er vigtigere end at være god siger Proust, her kommer svaret, ja jeg stjæler også, man ved meget men hvem fanden er man, jeg ved intet, man er en fiktion, der er kun dig og mig, på en bar en nat i Madrid, her kommer svaret, det rammer os som skud, vi styrter ud på gaden, i hver sin retning, vi skynder os ned i skyttegravene, og skyder blindt og uden at vide hvorfor, men soldaterne omkring os rejser sig og synger Stille Nacht, og de døde rejser sig, se, de rejser sig, her her kommer svaret

Helvede

altid har jeg malet rædslens mure hvide
forklaret hvorfor det ikke gør ondt
hvorfor jeg ikke er bange
i rædsel for dybet
i mit indre

Sollipsisme

I

på stranden står en sten og slår smut med en mand
den kaster ham igen og igen
han
rædsel for at synke

II

altid vinker noget blankt
lige foran
bagfra
forjættelse og rædsel
de to

III

hvad er livet andet end en lidenskabelig samtale med sig selv
favne dig
en skygge i mit sind
hvordan bliver unge verdenserobrere
til gamle ægtepar i hver sin seng i hver sit værelse
råber anklager gennem lukkede døre
kærlighed
navnet på den sygdom jeg søger helbredelse for
gennem kærlighed
er der nogen derude?

den hemmelige lære, ekim og det tredje testamente osv osv

"I er guder!"
hviskede djævlene til menneskene
"ubegrænsede"
som slangen hviskede til dem
og de blev dens lydige slaver.
da den først havde bundet dem
faldt masken da den hvædede:
"jeg er Gud!"

mørket glimtede og glitrede som stjerner i djævlens blik
da de kastede menneskene for slangerne
og mennesker faldt..

rejs dig, menneske
tro ikke det ondes indsmigrende tale
tro ikke den, der kalder dig gud
tro ikke slangen, når den står foran dig,
den forråder dig
den skal dø, ikke du!

Slangen

hellige mænd lover
guld og grønne svale enge
og peger ud i ørkenen
hvor slangen er
de kalder den
bibelen eller den nye tid eller vejen til al viden
og vandrer ad dens skællede ryg
her stiger slangen ned på bjerget
i røg og ild og død
her stiger slangen op i mennesket
i ild og fråde og rullende øjne
og her her ved du alt
og eksploderer

- men rygtet gik:
slangen er død! slangen er død!
den slange der kaldte sig gud er død!
slangen er død! Gud lever!

Fald

I
styrt gennem gader
det forfærdelige
en forladt lagerbygning i mørket
knogleknusende kulde
ild der smelter sten
intet derimellem
som i dr faustus
ben der ekser
hænderne for ansigtet
sjælen brænder
sjælen brænder

II

ængstelige tanker flakser som duer over afgrunden brændende kors synker i dybet og mørket der vælder op som lava
fra en eksploderende vulkan jeg besværges det trygler lyver fortrænger fortvivlet maler jeg helvede hvidt gennem årtier
og ingen bøn kan frelse mig det er mig der støder kniven i struben gennem årtier jeg skriver for at stoppe forbandelsen
der vælder op
men al lidelse har sin tid?
en dag kan jeg sætte en sten:
her hviler min sorg?

ormen i hjertet

*fra rummets kant til den inderste tanke søger jeg lindring for dit bortvendte ansigt. livet den grumsede flod der flyder
gennem mig. et billede på mit videbegær: jeg sidder foran min tablet med ryggen til dig og kaster min skygge på de store*

tanker på skærmen: heroin. bygge en fæstning eller lukke dig ind. dø eller leve. smerten er den samme. jo tættere på du kommer jo mere ondt gør det når du går. vi trykker os ind til hinanden og skriger. kærlighedens janushoved: lynet der slår ned, gnisten der springer, rosa, hvidt og flimrende mørke og dit billede der fylder hele himlen=stormfloden der bryder dæmningen og kun efterlader sig vraggods når vandet igen trækker sig tilbage=tilintetgørelsen når du vender dig bort. forelskelse=tilintetgørelse. eller i det yderste bedrag: djævel=gud. stjernen, korset og halvmånen

Note: Alle digte i denne samling – undtagen "Helvede", "Sollipsisme", "Fald" og "Ormen i hjertet" - er også tilgængelige på min blog, facebook eller twitterprofil spredt ud over flere blogposts, updates og tweets; enkelte har jeg her bearbejdet let eller valgt en lidt anden form til.